

Tisková zpráva, Brno, 27. května 2019

Výzkum: Lidi nejvíc manipuluje strach. Dotýká se to i vnímání EU

Výzkum zaměřený na sledování manipulativních technik v mediálních sděleních, jejich účinku a úrovně informační gramotnosti před několika dny ukončili politologové z Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. V laboratorním šetření ověřovali, jaké formy mediální manipulace, na jejichž existenci upozornili už v předchozím výzkumu, mají na účastníky největší vliv. Zjistili, že nejvíc fungují ty útočící na emoce. V Česku se to odráží na pokřiveném vnímání Evropské unie (EU).

Politologové zkoumali účinky manipulací tak, že dávali účastníkům laboratorního experimentu číst různě zmanipulované články a titulky týkající se Evropské unie. V textech využívali nejrůznější nejčastěji používané propagandistické techniky, jako jsou svalování viny (příkladem titulku byla věta: Skončily volby a v Praze se začaly objevovat arabské billboardy! Za většinou problémů ČR stojí Evropská unie), strach (Jestli zavedete cla, bude obchodní válka, vyhrožuje Evropská unie USA), fabulace (Polsko na cestě ke statusu členské země EU s omezenými právy), demonizace, relativizace, nálepkování. Ke každé z nich byly vytvořeny tři texty: jeden s protiunijním vyzněním, jeden s pronijním vyzněním a jeden neutrální (nehodnotící EU).

Výsledkem je zjištění, že nejvíce působí ty techniky, které se zaměřují na emoce, hlavně ty využívající apel na strach. „Obecně lze také říct, že pokud je manipulace pozitivní, někoho chválí, lidé jsou k ní kritičtější a přijde jim daleko víc podezřelá, než když je negativní a na někoho útočí nebo kritizuje,“ sdělila Petra Vejvodová, jedna ze členek týmu, jehož výzkum financoval Open Society Fund.

Výzkumníci si při studiu manipulativních technik, které zkoumali na smyšlených zpravodajských titulcích, všimli také toho, jak posunuté je v Česku vnímání Evropské unie. Většina respondentů označovala negativní formu informování o unii jako neutrální. Neutrální informování pak vnímali jako manipulativní, ať už ve prospěch nebo v neprospěch EU.

Martina Fojtů, Tiskový odbor Masarykovy univerzity

Rektorát, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno, T: +420 549 493 751, M: +420 725 316 964, E: fojtu@rect.muni.cz, www.muni.cz

Text této tiskové zprávy, k němuž vykonává autorská práva Masarykova univerzita, je dostupný pod licenčními podmínkami Creative Commons Uvádějte autora 3.0 Česko. Užití textu na základě zákona tím není nijak omezeno, zůženo či limitováno